

Pahelised—süütud inglid Am

Draamateatris alustas külalislavastaja Georg Malvius proove suure suvelavastusega, milleks tänavu on valitud maailmas kuruks märgitud Tony Kushneri gay-näidend "Inglid Ameerikas".

Rootsi lavastaja Georg Malviuse nimi eesti teatripublikule tutvustamist ei vaja: varem on ta meil lavastanud "Viuldaja katusel" ja "Sevilla habemeajaja" Estonias ning "Ämbliknaise suudluse" Draamateatris.

Tony Kushneri näidendist ("Angels in America") on suurema või vähema vaimustusega lugeda olnud väljaspool Eestit reisinud teatriinimeste muljetes. 1991. aasta mais oma lavaelu alustanud, Pulitzeri-preemia teeninud näidend on ilma teinud Ameerikas ja Euroopas, jõudis paar aastat tagasi Soomeski lavale — nüüd ka eesti teatripubliku ette.

Tolerantsi proovina?

Reklaamlehel gay fantaasiaks nimetatud näidendi motoks on tõstetud: *Sallivus. Lootus. Armastus.* (Piiblitundja märkab, et pühas kolmainisus on siin usk astendatud *sallivuseks.*) Pärast esimest lugemisproovi Draamateatris ajakirjanikega kohtudes rõhutas lavastaja Malvius näidendi ideena just lootust: "Kushneri idee on öelda, et lootus on olemas ja lootus on oluline." Kasvõi selles, et pärast seda, kui inimene on läbinud väga sügava kriisi, leiab ta oma elus ka midagi täiesti uut.

Malviuse lootuseks on, et "Inglid Ameerikas" toob Draamateatrisse publikut erinevas vanuses ja mitmelt elualalt. Sest kõneks on väga suurt osa maailmast vapustanud probleemid, kui ka Eestis pole õnniks aidsiga seondud (veel) nii põletavaks probleemiks. Lavastaja loeb "Inglid Ameerikas" viimaste aastate üheks jõulisemaks näidendiks. Väga kauniks ja poeetiliseks, ehk ka provokatsiooniliseks näidendiks, mis seab publiku silmitsi tunnetega, millega ei olda harjutud. Kol-

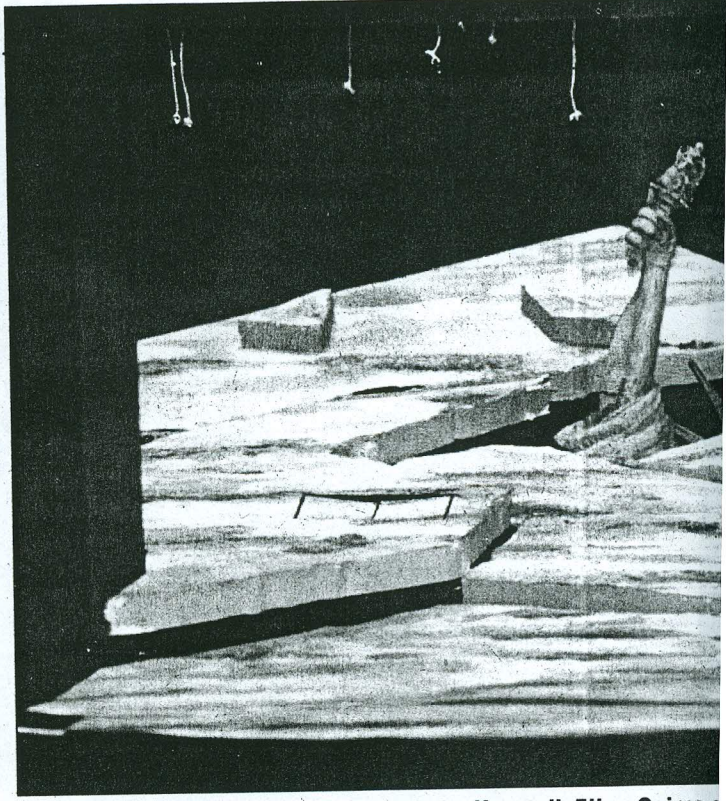
Georg Malvius pärast "Inglid Ameerikas" esimest lugemisproovi Draamateatris. Kunstnik Ellen Cairns

meks peamiseks aineks — seks, religioon ja poliitika.

"Võib puudutada sindki!"

Malviuse sõnul vaatab Tony Kushner ("Inglid Ameerikas" kirjutades oli ta 35-aastane) maailma siin gay-vähemuse pilgu läbi, süüdistades maailma ka selle topeltmoraali pärast. Ent lavastaja pidas vajalikuks lisada, et kuigi (homo)seksuaalsus on siin üks olulisi teemasid, ja aidsist on palju juttu, pole *well-made-play* nii ühene, hõlmates laiemalt inimestevahelisi suhteid, armastust ning puudutades tabuteemasid ka poliitikas (taustaks 1980–ndate USA Ronald Reagani presidendiksolemise aja kriitika).

"Loodan, et noored inimesed leiavad selle näidendi huvitava olevat, kui võrd maailm avaneb siin palju keerukamalt kui nad ehk arvanud," ütles Malvius. Inimsuhted selles loos kan-

tundmist ka vanemale publikule. "On kohutav näha oma kõige lähedasemat inimest suuremas, seda enam noorena. Lähedalt kogeda, et keegi kallitest on surmavalt haige... Raske haigus, kui see ka pole aids, mõjutab nii või teisi lootusetu haige ümber elavaid inimesi. See on tähtis mistahes vanusele või põlvkonnale, kuidas aidata üksteisel toime tulla üha keerukamaks muutuva elu raskustega, suhetega, mis on meie ümber," arendas Malvius lavastuse mõtet.

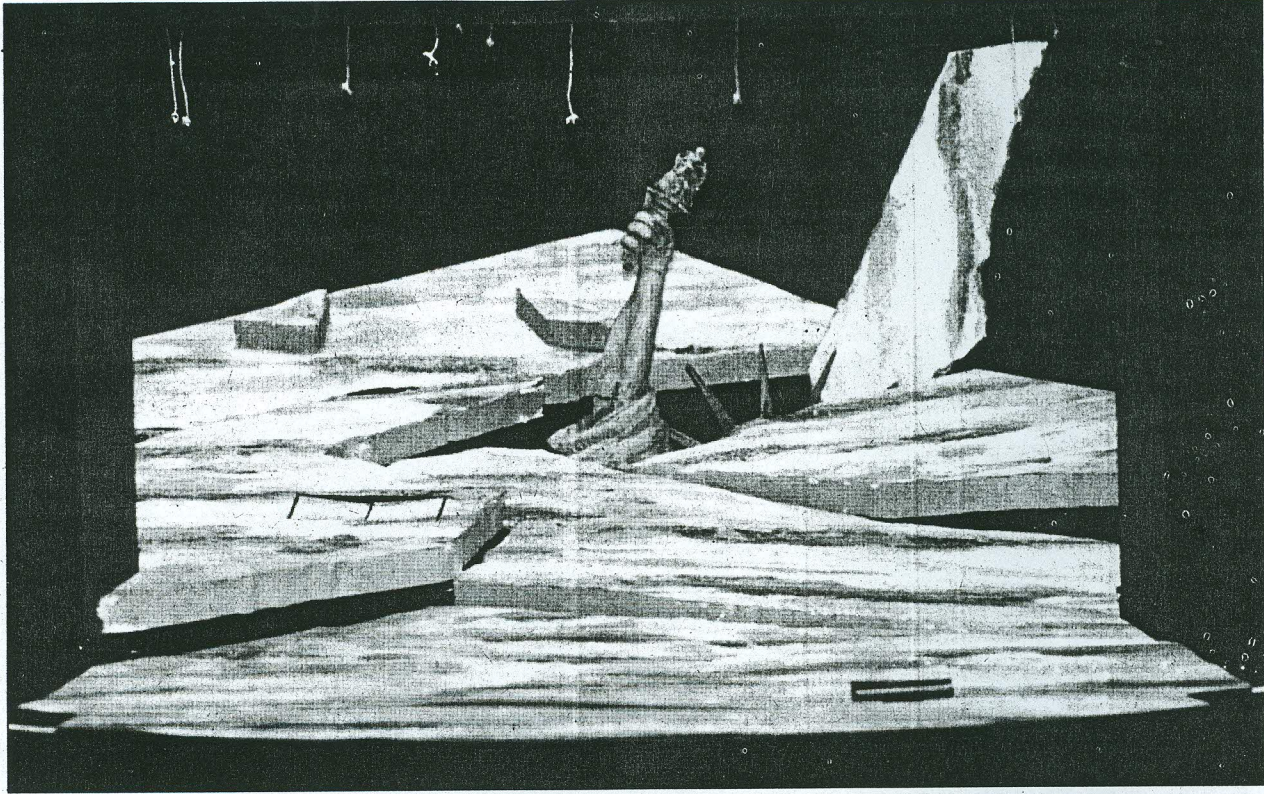
Enneolematult rahvusvaheline

Draamateatri jaoks on "Inglid Ameerikas" ka varemolematut mõõtu rahvusvaheline koostöö. Malviuse kõrval kuuluvad meeskonda šoti päritolu teatrikunstnik Ellen Cairns Inglismaalt, helilooja Miki Jelinek Tšehhist ja valguskunstnik Hans Ake Sjö-

meil esimest korda lavale: tunnute problemaatika, nend suhted ühiskonnaga, on v etendust kavandatud Dr kõigile avatud loengud vate aidsi-uurijate osavõ toimub 28. aprillil kell 14.

Ellen Cairns on lavastanud, nagu demonstreer põhjal ka näha võis, jää. Keskmes purunenud jää hele vajunud Ameerika kuulus Vabaduse sammast vaefektid jäävad vaatajale Teatrijuht Margus Allik et oma 13-aastase eesti t juures nägevat ta esim kunstnik tuleb nii efekts deni ettevalmistatud lava juba esimesse proovi! M Cairnsiga maailma erine koostööd teinud Malv teistmoodi ei kutsuks ke korda tagasi. Olevat nor

d-süütud inglid Ameerikast

Malvius pärast "Inglid Ameerikas" esimest lugemisproovi Draamateatris. Kunstnik Ellen Cairns on kujundanud lavaruumi jäämaailmana.

RAIGO PAJULA

malviuseks aineks — seks, poliitika.

puudutada sindki!"

Malviuse sõnul vaatab Tony Kushner "Inglid Ameerikas" kirjutades (1995-aastane) maailma siin ja seal emuse pilgu läbi, süüdistades seda ka selle topeltmoraali pärast. Malvius tajata pidas vajalikuks lisada, et (homomomo)seksuaalsus on siin üks teemadest, ja aidsist on palju jutud. *well-made-play* nii ühene, kui ka laiemalt inimestevahelisi suhteid armastust ning puudutades taustaks ka poliitikat (taustaks näiteks USA Ronald Reagani presidendile solemise aja kriitika).

Malvius ja, et noored inimesed leiavad näidendi huvitava olevat, kui maailm avaneb siin palju keerukam kui nad ehk arvanud," ütles Malvius. Inimsuhted selles loos kan-

malviuse tundmist ka vanemale publikule. "On kohutav näha oma kõige lähedasemat inimest suremas, seda enam noorena. Lähedalt kogeda, et keegi kallistest on surmavalt haige... Raske haigus, kui see ka pole aids, mõjutab nii või teisi lootusetu haige ümber elavaid inimesi. See on tähtis mistahes vanusele või põlvkonnale, kuidas aidata üksteisel toime tulla üha keerukamaks muutuva elu raskustega, suhetega, mis on meie ümber," arendas Malvius lavastuse mõtet.

Enneolematult rahvusvaheline

Draamateatri jaoks on "Inglid Ameerikas" ka varemolematut mõõtu rahvusvaheline koostöö. Malviuse kõrval kuuluvad meeskonda šoti päritolu teatrikunstnik Ellen Cairns Inglismaalt, helilooja Miki Jelinek Tšehhist ja valguskunstnik Hans Ake Sjö-

meil esimest korda lavale aidsi haigestunute problemaatika, nende keerukad suhted ühiskonnaga, on veel enne esietendust kavandatud Draamateatris kõigile avatud loengud Rootsist juhtivate aidsi-uurijate osavõtul (esimene toimub 28. aprillil kell 14).

Ellen Cairns on lavaruumi kujundanud, nagu demonstreeritud maketi põhjal ka näha võis, jäämaailmana. Keskmiselt purunenud jäätükkide vahel vajunud Ameerika sümbolina kuulus Vabaduse sammas. Põnevad lavaefektid jäävad vaatajale üllatuseks... Teatrijuht Margus Allikmaa nimetas, et oma 13-aastase eesti teatripraktika juures nägevat ta esimest korda, et kunstnik tuleb nii efektse, nii detailideni ettevalmistatud lavakujundusega juba esimesse proovi! Mispeale Ellen Cairnsiga maailma erinevates teatrites koostööd teinud Malvius muheles: teistmoodi ei kutsuks keegi neid teist korda tagasi. Olevat normaalne, et üh-

luvut veel enne, kui näitlejate ette teatrisse tulla, vähemalt pool aastat.

Malvius pidas vajalikuks öelda, et võime olla uhked Draamateatri julge valiku üle: "See polegi nii lihtne paluda näitlejaid töötada sedavõrd raske teemaga." Kaasa teeb üheksa näitlejat: Andrus Vaarik, Dan Põldroos, Elina Reinold, Mait Malmsten, Taavi Eelmaa, Kersti Kreismann, Ivo Uukkivi, Andres Puustusmaa ja Enn Nõmmik. Malviuse "Viuldaja katusel" ja "Ämbliknaise suudluses" säranud Jüri Krjukov debüteerib sedakorda lavastaja assistendina!

Andrus Vaarik ütles omalt poolt, et kuuldavasti hakkab Hollywoodis Robert Altman "Inglitest Ameerikas" filmi tegema, peaosas Al Pacino. "Loodan, et meie jõuame enne!" ütles Vaarik. Esietendus Draamateatris on 15. juunil.

MEELIS KAPSTAS